

Zbigniew Janczewski

Wykaz ważniejszych publikacji ks. prof. dra hab. Remigiusza Sobańskiego

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 43/3-4, 9-34

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**WYKAZ WAZNIEJSZYCH PUBLIKACJI
KS. PROF. DRA HAB. REMIGIUSZA SOBAŃSKIEGO**

K s i ą ż k i

Normy ogólne Kodeksu Prawa Kanonicznego, Warszawa 1969.

Chrzest jako podstawa jedności Kościoła, Warszawa 1971.

Zarys teologii prawa kościelnego, Warszawa 1973.

Kościół – prawo – zbawienie, Katowice 1979.

Kościół jako podmiot prawa. Elementy eklezjologii prawnej, Warszawa 1982.

Teoria prawa kościelnego, Warszawa 1992.

La Chiesa e il suo diritto. Realta teologica e giuridica del diritto ecclesiale, Torino 1993.

Collegialita e primato. La suprema autorita della Chiesa, Bologna 1993 (współautor).

Kultura prawna Europy, Warszawa 1997 (skrypt).

Prawa człowieka w państwie ekologicznym, Warszawa 1998 (redakcja).

Nauki podstawowe prawa kanonicznego. Teoria prawa kanonicznego, t.I, Warszawa 2001.

Bibliografie

R. Bar; R. Sobański, Polska Bibliografia teologii i prawa kanonicznego na lata 1949 – 1968, Warszawa 1972.

Polska Bibliografia nauk kościelnych za rok 1971. Praca zbiorowa pod redakcją J.R. Bara i R. Sobańskiego, Warszawa 1973.

Polska Bibliografia nauk kościelnych za lata 1972 – 1973, Warszawa 1979.

Bibliografia kościelnego prawa publicznego (1972-1973), Prawo Kanoniczne 18 (1975) n.3-4, 275-313 (z K.Czerwińską).

Bibliografia kościelnego prawa publicznego (1974), Prawo Kanoniczne 19 (1976) n.3-4, 285-303 (z H.Typańską).

Bibliografia kościelnego prawa publicznego (1975 – 1976), Prawo Kanoniczne 21 (1978) n.3-4, 255-273 (z H.Typańską).

Bibliografia kościelnego prawa publicznego (1976-1977), Prawo Kanoniczne 22 (1979) n.1-2, 287-304 (z H.Typańską).

Bibliografia kościelnego prawa publicznego (1977-1978), Prawo Kanoniczne 23 (1980) n.1-2, 263-276 (z H.Typańską).

Bibliografia kościelnego prawa publicznego (1978), Prawo Kanoniczne 25 (1981) n.3-4, 299-327 (z H.Typańską).

Bibliografia zagadnień fundamentalnych prawa kościelnego (1979-1981), Prawo Kanoniczne 26 (1983) n.3-4, 284-310 (z H.Typańską).

Bibliografia zagadnień fundamentalnych prawa kościelnego (1982-1983), Prawo Kanoniczne 28 (1985) n.1-2, 257-299 (z H.Typańską).

Bibliografia zagadnień fundamentalnych prawa kanonicznego (1984), Prawo Kanoniczne 31 (1988) n.1-2, 271-316 (z H.Typańską).

Bibliografia zagadnień fundamentalnych prawa kanonicznego (1985-1987), Prawo Kanoniczne 33 (1990) n.1-2, 243-314 (z H.Typańską).

Artykuły

Współczesne tendencje w prawie kanonicznym, Ateneum Kapłańskie 62 (1961) 175-192.

Synod Rzymski, Ateneum Kapłańskie 63 (1961) 64-71.

Instrukcja o małżeństwach mieszanych, Wiadomości Diecezjalne 34 (1966) 99-102.

Motu proprio „Ecclesiae sanctae”, Wiadomości Diecezjalne 34 (1966) 133-142.

Nowe normy o uprawnieniach biskupów do udzielania dyspens od prawa powszechnego, Wiadomości Diecezjalne 35 (1967) 54-60.

Nowe normy o odpustach, Wiadomości Diecezjalne 35 (1967) 109-115.

Niektóre wnioski prawne dotyczące Kościoła wynikające z konstytucji „Lumen Gentium”, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne. 1 (1968) 81-91.

Osobowość prawna Kościoła Katolickiego w świetle konstytucji „Lumen gentium”, Prawo Kanoniczne 11 (1968) n.3-4, 3-18.

Powierzenie parafii zakonnikom wg motu proprio „Ecclesiae sanctae”, Prawo Kanoniczne 11 (1968) n.1-2, 61-80.

Symulacja częściowa w ujęciu kan. 1086 § 2 a nauka o małżeństwie konstytucji „Gaudium et spes”, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 2 (1969) 33-52.

Czy jeszcze obowiązuje prawo kanoniczne?, Homo Dei 38 (1969) 206-211.

Charakterystyka prawna Rady Kapłańskiej, Wiadomości Diecezjalne 37 (1969) 6-9.

Nowe przepisy o małżeństwach mieszanych, Ateneum Kapłańskie 75 (1970) 449-459. (Przedruki: Wiadomości Diecezjalne 38 (1970) 134-141; Gorzowskie Wiadomości Kościelne 13 (1971) 152-159).

Chrzest jako czynnik konstytuujący Kościół w dokumentach Soboru Watykańskiego II, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 3 (1970) 137-164.

Sakramentalne podstawy pozycji prawnej wiernych w Kościele, *Prawo Kanoniczne* 13 (1970) n.1-2, 143-158.

O nową koncepcję kościelnego prawa publicznego wewnętrznego, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 4 (1971) 143-159.

Stanowisko proboszcza w świetle wskazań soborowych, *Wiadomości Diecezjalne* 39 (1971) 36-43. (Przedruk: *Wiadomości Archidiecezji Gnieźnieńskiej*. 27 (1972) 43-46).

Miejsce i rola Kościoła lokalnego w Kościele powszechnym, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 5 (1972) 255-261.

Problem prawnego ujęcia struktur Kościoła, *Prawo Kanoniczne* 15 (1972) n.1-2, 55-60.

Teologia prawa jako nauka o ontologicznych podstawach prawa kościelnego, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 5 (1972) 59-70.

Refleksje o kościelnym prawie fundamentalnym, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 5 (1972) 43-57.

La „Loi fondamentale” de l’Eglise. Quelques réflexions, *Nouvelle Revue Theologique* 94 (1972) 251-268.

Słowo i sakrament jako czynniki kształtujące prawo kościelne, *Prawo Kanoniczne* 16 (1973) n.1-2, 3-15.

Posoborowy wykład kościelnego prawa publicznego, *Prawo Kanoniczne* 16 (1973) n.3-4, 79-109.

Prawo kościelne na tle trendów antyjurystycznych, *Collectanea Theologica* 43 (1973) f.4, 37-46.

Monachijski projekt prawa fundamentalnego, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 6 (1973) 279-281.

Uwagi o strukturze Parafialnej Rady Duszpasterskiej, *Ateneum Kapłańskie* 81 (1973) 133-141.

Glossa do zasad dokształcania kleru, *Wiadomości Diecezjalne* 41 (1973) 168-174.

La parole et le sacrement en tant que facteurs formant la loi ecclésiastique, *Nouvelle Revue Théologique* 95 (1973) 515-526.

Zbawcza funkcja prawa kościelnego, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 6 (1973) 157-169.

Prawo partykularne Diecezji Katowickiej, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 7 (1974) 29-142.

Zagadnienie wstępu do nauki prawa kanonicznego, *Prawo Kanoniczne* 17 (1974) n.1-2, 3-30.

Prawo i duszpasterstwo. Uwagi o prawnym i pastoralnym charakterze synodów diecezjalnych, *Wiadomości Diecezjalne* 42 (1974) 17-27.

Źródła poznania prawa partykularnego Diecezji Katowickiej, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 7 (1974) 25-28.

O niektórych problemach kościelnego prawa karnego (Uwagi na marginesie reformy), *Collectanea Theologica* 44 (1974) f.4, 173-177.

Wprowadzenie do zagadnienia roli prawa w Kościele, *Prawo Kanoniczne* 18 (1975) n.1-2, 3-22.

Cechy charakterystyczne katowickiego prawa diecezjalnego, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 8 (1975) 167-180.

Inspiracje dla zagadnienia rozwoju wyływające z kanonicznego pojęcia *communio*, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 8 (1975) 259-269.

Das erste polnische Plenarkonzil – seine Bedeutung für den Integrationsprozess der Bevölkerung Polens zwischen den beiden Weltkriegen, *Österreichisches Archiv für Kirchenrecht* 26 (1975) 143-158.

De constitutione Ecclesiae et de natura iuris in mysterio divino intelligendis, *Monitor Ecclesiasticus* 100 (1975) 269-294.

Kościół – jego konstytucja i prawo w tajemnicy zbawienia, *Analecta Cracoviensia* 8 (1976) 217-246.

„Salus animarum” jako cel prawa kanonicznego. Wszczęta przez Jana XXIII reforma K.P.K. w świetle dyskusji o celu prawa kościelnego, w: *W kierunku prawdy*, Warszawa 1976, 201-217.

Recht und Seelsorge. Erwägungen über den pastoralen und rechtlichen Charakter der Diözesansynoden, *Collectanea Theologica* 46 (1976) 141-152.

Modell des Kirche-Mysteriums als Grundlage der Theorie des Kirchenrechts, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 145 (1976) 22-44.

El lugar y las funciones de la canonística en la vida de la Iglesia, *Ius Canonicum* 16 (1976) n.32, 293-305.

Prawo i wolność osoby odrodzonej we chrzcie, *Prawo Kanoniczne* 20 (1977) n.3-4, 47-65.

Dokąd zmierza prawo kościelne, *Collectanea Theologica* 47 (1977) f.3, 5-13.

Obecność chrześcijanina w świecie jako element struktur Kościoła, *Chrześcijanin w Świecie* 1977 n.56-57, 120-125.

Wpływ idei konstytucyjnych na rozwój struktur kościelnych, *Prawo Kanoniczne* 20 (1977) n.1-2, 41-51.

Präliminarien zum Problem der Heilsfunktion des Kirchenrechts, *Collectanea Theologica* 47 (1977) f. spec., 77-92.

De theologicis et sociologicis principiis theoriae iuris ecclesialis elaborandae, *Periodica* 66 (1977) 657-681.

Note sulla questione della collocazione scientifica della canonistica, *Communio* 36 (1977) 70-81.

Ustawa kościelna – ordinatio rationis czy ordinatio fidei?, *Collectanea Theologica* 48 (1978) f.1, 27-53.

Miejsce i zadania kanonistyki w życiu Kościoła, *Studia Płockie* 6 (1978) 315-328.

Merytoryczne i metodologiczne problemy wykładu podstaw prawa kościelnego, w: *W kierunku chrześcijańskiej kultury*, Warszawa 1978, 149-169.

O teologicznych i socjologicznych przesłankach teorii prawa kościelnego, *Analecta Cracoviensia* 10 (1978) 369-386.

De organisatione studii iuris canonici in Polonia contemporanea, *Il Diritto Ecclesiastico* (1978) n.1-2 (To samo: *Ius Canonicum* 17 (1977) 34, 363-368).

I problemi sostanziali e metodologici dell'insegnamento dei fondamenti di diritto canonico, *Apollinaris* 51 (1978) 81-113.

Der Mensch – Subjekt der Rechte und der Pflichten in der kirchlichen Gemeinschaft, *Collectanea Theologica* 48 (1978) f.spec., 151-173.

Die methodologische Lage des katholischen Kirchenrechts, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 147 (1978) 345-376.

Model Kościoła-tajemnicy jako podstawa teorii prawa kościelnego, *Prawo Kanoniczne* 21 (1978) n.1-2, 39-60.

Człowiek – podmiot praw i obowiązków we wspólnocie Kościoła, w: *Człowiek we wspólnocie Kościoła*, red. L.Balter, Warszawa 1979, 66-86.

Sytuacja metodologiczna prawa kościelnego, *Prawo Kanoniczne* 22 (1979) n.1-2, 3-22.

Historia prawa kościelnego miejscem realizacji Kościoła, *Collectanea Theologica* 49 (1979) f.1, 13-21.

Kanonistik als theologische Wissenschaft. Einige Bemerkungen zu „Trattato di Diritto Canonico” von P.A. d’Avack, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 148 (1979) 447-457.

Recht und Freiheit des in der Taufe wiedergeborenen Menschen, w: La norma en el Derecho Canonico. Actas del III Congreso Internacional de Derecho Canonico..., Pamplona 1979, 877-896 (To samo: Theol. Jahrbuch 1979, 256-276).

Akademia Teologii Katolickiej w ciągu dwudziestopięciolecia, Studia Theol. Vars. 18 (1980) n.2, 183-196.

Annotationes de competentiae Ecclesiae in matrimonium, Monitor Ecclesiasticus 105 (1980) 301-305.

Kryzys czy odrodzenie nauki prawa kościelnego, Prawo Kanoniczne 24 (1981) n.1-2, 23-36.

Ökumenismus und Verwirklichung der Grundrechte der Getauften, w: Les Droits Fondamentaux du Chretien dans l'Eglise et dans la Société. Actes du IVe Congres International de Droit Canonique..., Fribourg - Freiburg - Milano 1981, 713-737.

La riforma del CIC: punto di vista polacco, Concilium 17 (1981) 1052-1058 (we wszystkich mutacjach językowych).

„Jako zacząć i niejako dusza społeczności ludzkiej” (Obecność jako zasada stosunku Kościoła do państwa), Prawo Kanoniczne 25 (1982) n.1-2, 31-42.

„Communio” als Formalprinzip des Kirchenrechts, Theologia und Glaube 72 (1982) 175-188.

Problem samookreślenia się osoby w ramach struktur Kościoła, Kościół i prawo 2 (1982) 101-122.

Kontakty Diecezji Katowickiej z Archidiecezją Krakowską w okresie rządów Kard. Sapiehy, w: Księga Sapieżyńska, 1, Kraków 1982, 481-490.

„Velut Ecclesia domestica” et la forme civile du mariage, Studia Can. 16 (1982) 353-366.

Geist und Funktion des Kirchenrechts, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 151 (1982) 369-394.

Die Methoden des Rechts im Leben der Kirche, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 151 (1982) 3-24.

Uwagi o miejscu prawa kanonicznego w kulturze prawnej, w: *W kierunku religijności*, Warszawa 1983, 268-282.

Nowa kodyfikacja jako zjawisko kościelne (Dyskusja nad promulgacją nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego), *Prawo Kanoniczne* 26 (1983) n.1-2, 1-12.

Wspomnienie o prof. P.A.d'Avack, *Prawo Kanoniczne* 26 (1983) n.3-4, 213-216.

„Velut Ecclesia domestica” a cywilna forma zawarcia małżeństwa, *Roczniki Teologiczno Kanonistyczne* 30 (1983) n.2, 27-40.

Kanonische Norm – ethische Norm. Grundlegende Vorbemerkungen zum Problem, *Collectanea Theologica* 55 (1983) f.spec., 95-100.

Remarques sur la place du droit ecclesial dans la culture juridique, *Monitor Ecclesiasticus* 108 (1983) 313-333.

Rechtstheologische Vorüberlegungen zum neuen kirchlichen Gesetzbuch, *Theol. Quartalschr.* 163 (1983) 178-188.

De iure in Ecclesia animadversiones praeviae, *Collectanea Theologica* 53 (1983) f.spec., 55-60.

„Comme le levain et en quelque sorte l'âme de la communauté humaine” (La presence en tant que principe de l'attitude de l'Eglise envers l'Etat), *Collectanea Theologica* 54 (1984) f.spec., 5-16.

Duch i funkcja prawa kościelnego, *Prawo Kanoniczne* 27 (1984) n.1-2, 15-39.

Prawno-teologiczne uwagi o nowym Kodeksie Prawa Kanonicznego, *Prawo Kanoniczne* 27 (1984) n.1-2, 3-14.

Idee przewodnie nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego, *Prawo Kanoniczne* 27 (1984) n.3-4, 223-234.

Les idées maitrises du nouveau Code de Droit canon, w: *Raccolta di scritti in onore di Pio Fedele*, Perugia 1984, 279-294.

Normy ogólne KPK, *Ateneum Kapłańskie* 102 (1984) 192-204.

Braucht die Kirche ein Gesetzbuch?, *Zur Debatte* (1984) 14,1, 9-10.

Norma kanoniczna – norma etyczna, *Collectanea Theologica*. 54 (1984) f.3, 5-10.

Eklezjologia nowego Kodeksu na przykładzie pierwszej księgi, *Prawo Kanoniczne* 27 (1984) n. 3-4, 235-248.

Nowy Kodeks Prawa Kanonicznego jako zjawisko kościelne i prawne, w: *Duszpasterstwo w świetle nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego*, Warszawa 1985, 24-43.

Eklezjologia nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego, *Prawo Kanoniczne* 28 (1985) n.1-2, 3-38.

Das Gesetz im Dienst der Liebe (Erwägungen zur Eigenart des Kirchenrechts), w: *Ministerium Iustitiae. Festschrift für H.Heinemann...*, Essen 1985, 27-34.

Der neue Codex des kanonischen Rechts als ein kirchliches und rechtliches Ereignis, *Österreichisches Archiv für Kirchenrecht* 31 (1985) 5-24.

„Iura propter officia”? *Bemarques liées aux entités des Ier et IIe titres du livre I du nouveau CIC*, w: *Vitam impendere vero. Studi in onore di Pio Ciprotti (Utrumque ius 13)*, Roma 1986, 221-233.

L'ecclésiologie du nouveau Code de Droit Canon, w: Le nouveau Code de Droit Canonique. Actes de Ve Congrès international de droit canonique..., Ottawa 1986, 243-270.

Zur Verbindlichkeit der kirchlichen Gesetze, w: Recht im Dienste des Menschen. Festgabe H. Schwendenwein..., Graz 1986, 533-545.

„Iura propter officia”? Uwagi związane z nagłówkami I i II tytułu I księgi nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego, Prawo Kanoniczne 29 (1986) n.3-4, 3-12.

Erwägungen zum Ort des Kirchenrechts in der Rechtskultur, Archiv für Katolischen Kirchenrecht 155 (1986) 3-15.

O procesach prawotwórczych w Kościele, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 19/20 (1986/87) 93-102.

Kilka uwag do tematu „prawo a miłosierdzie”, w: W nurcie zagadnień posoborowych 17 (1987) 149-155.

W sprawie zasady formalnej prawa kanonicznego, Prawo Kanoniczne 30 (1987) n.1-2, 3-30.

„Communio” – principe de dynamisation du droit ecclesial, Il Diritto Ecclesiastico (1987) 1039-1061.

Wpływ Soboru Watykańskiego II na kanonistykę w Polsce, Prawo Kanoniczne 30 (1987) n.1-2, 47-59.

Wprowadzenie do Kodeksu Prawa Kanonicznego, Collectanea Theologica 57 (1987) f.4, 5-13.

Bemerkungen zur Theorie des Kirchenrechts, Zeitschr.f.evangel.Kirchenrecht 32 (1987) 535-545.

Uwagi o interpretacji prawa kościelnego, Prawo Kanoniczne 30 (1987) n.1-2, 31-45.

Prawo kościelne a prawo świeckie, Prawo Kanoniczne. 30 (1987) n.3-4, 63-74.

Urząd Kurii Diecezjalnej, Wiadomości Diecezjalne. 55 (1987) 476-481.

Quelques remarques sur le droit et la miséricorde, *Collectanea Theologica* 57 (1987) f.spec., 107-111.

Die Normfindung im kanonischen Recht, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 156 (1987) 501-514.

Teoria prawa kościelnego, *Prawo Kanoniczne* 31 (1988) n.1-2, 3-12.

Władza moderatorów stowarzyszeń kościelnych, *Prawo Kanoniczne* 31 (1988) n.3-4, 3-14.

La theologia y el statuto iuridico de las Conferencias Episcopales en el Concilio Vaticano II, w: *Naturaleza y futuro de las Conferencias Episcopales Actas del Coloquio Internacional...*, Salamanca 1988, 99-129.

La théologie et le statut juridique des conférences épiscopales au concile Vatican II, w: *Les conférences épiscopales...*, Paris 1988, 99-146.

La teologia e lo statuto giuridico delle conferenze episcopali nel concilio Vaticano II, w: *Natura e futuro delle conferenze episcopali...*, Bologna 1988, 89-116.

The Theology and the Juridic Status of Episcopal Conferences at the Second Vatican Council, *The Jurist* 48 (1988) 68-106.

La potesta dei moderatori delle associazioni ecclesiali, *Monitor Ecclesiasticus* 113 (1988) 525-540.

Bemerkungen zur epistemologischen Problematik des Begriffes des Kirchenrechts, *Archiv für Katolischen Kirchenrecht* 157 (1988) 430-441.

Persona und christifidelis im CIC 1983. Rechtsanthropologische Erwägungen, w: *Sein und Handeln in Christus. Perspektiven einer Gnadenmoral (Moraltheol. Studien 15)*, St. Ottilien 1988, 87-99.

Die finanziellen Grundlagen des Wirkens der katholischen Kirche in Polen, w: Kirchliches Finanzwesen in Österreich. Geld und Gut im Dienst der Seelsorge, Thaur 1989, 409-412.

Kościół partykularny jako podmiot prawa, w: Kościół i prawo 6 (1989) 9-22.

La mission et le pouvoir de l'Eglise vis-a-vis de l'ordre temporel, w: Las relaciones entre la Iglesia y el Estado. Estudios en memoria del P. Lombardia, Madrid 1989, 1085-1093.

Die Rezeption der kanonischen Norm, w: Festschrift L. Carlen, Zürich 1989, 397-407.

Der Entwurf der römischen Bischofskongregation im Licht der Konzilsdebatte des II. Vaticanums, w: Die Bischofskonferenz. Theologischer und juridischer Status, Düsseldorf 1989, 36-43.

C. 753 et 754: problèmes choisis, *Studia Can.* 23 (1989) 285-298.

Methodologische Gemeinsamkeiten der deutschen und polnischen Kanonistik, w: Deutsch-polnische Universitätstage. Vorträge, Reden und Ansprachen eines Symposiums im November 1988..., Mainz 1989, 96-104.

Poseminaryjna formacja intelektualna kleru, *Wiadomości Diecezjalne* 57 (1989) 18-24.

Kan. 753 oraz 754: Zagadnienia wybrane, *Prawo Kanoniczne* 32 (1989) n. 3-4, 61-73.

Grundsätzliches zu den Grundlagen des Kirchenrechts, w: Recht als Heildienst. Festschrift M. Kaiser..., Regensburg 1989, 28-41.

Verbandsgewalt und Jurisdiktionsgewalt, w: Das konsoziative Element in der Kirche. Akten des VI. Internationalen Kongresses für kanonisches Recht..., St. Ottilien 1989, 223-241.

Rezygnacja biskupa z urzędu z powodu podeszłego wieku w dyskusji soborowej, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 22 (1989) 325 – 330.

Wolność jako paradygmat teologii, *Wiadomości Diecezjalne* 57 (1989) 161-164.

Kirchenrechtliche Implikationen bei der Verwendung des Begriffes „Kollegialität“ im theologischen Kontext offizieller kirchlicher Dokumente, *Concilium* 26 (1990) 292-298 (we wszystkich mutacjach językowych).

Z zagadnień normy kanonicznej, *Prawo Kanoniczne* 33 (1990) n.1-2, 3-20.

Epistemologiczne problemy pojęcia prawa kościelnego, *Prawo Kanoniczne* 33 (1990) n.3-4, 47-59.

Zum Dialog Kirchenrecht – Theologie, w: *Zugänge zum „Recht der Gnade“*. Studien zu Kirchenrecht und Theologie II, Heidelberg 1990, 123-130.

Zu den Interpretationsregeln des kirchlichen Gesetzbuches, w: *Iustus Iudex*. Festschr. P. Wesemann, Essen 1990, 693-707.

Zu diskussionswürdigen Thesen im Bereich der Grundlagenproblematik des katholischen Kirchenrechts, *Österreichisches Archiv für Kirchenrecht* 39 (1990) 393-398.

Recepcja normy kanonicznej, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 23-24 (1990-91) 77-85.

Opinia o asystowaniu przy małżeństwach emigrantów, *Wiadomości Diecezjalne* 58 (1990) 481-482.

Podstawy prawa kościelnego, *Prawo Kanoniczne* 34 (1991) n.1-2, 13-24.

Zasięg normy kanonicznej, *Prawo Kanoniczne* 34 (1991) n.3-4, 27-50.

Synodalność – temat VII Międzynarodowego Kongresu Prawa Kanonicznego, *Prawo Kanoniczne* 34 (1991) n. 3-4, 259-264.

Questions pour l'Eglise en Pologne, *Etudes* 375 (1991) n.3, 247-251.

Czy od dekretu kolegium zatwierdzającego dekret przewodniczącego odrzucający skargę powodową przysługuje prawo rekursu do drugiej instancji, *Prawo Kanoniczne* 34 (1991) n.3-4, 211-213.

L'ecclésiologie du nouveau Codex Iuris Canonici d'après le livre I, w: *Scritti in memoria di Pietro Gismondi*, II, 2, Milano 1991, 267-282.

Kulturelle Faktoren im kirchlichen Verfassungsrecht, *Archiv für Katholischen Kirchenrecht* 160 (1991) 464-475.

Kościół – świat. Propozycje tematyczne na kongres, *Przegląd uniwersytecki* 4 (1992) n.2, 13.

Prawo kanoniczne a kultura prawna, *Prawo Kanoniczne* 35 (1992) n.1-2, 15-33.

Iurisprudentia – vera, non simulata philosophia (Uwagi o formacji filozoficznej prawników), w: *Filozofia prawa a tworzenie i stosowanie prawa. Materiały...* pod red. B. Czecha, Katowice 1992, 173-178.

Hauptprobleme kirchenrechtlicher Grundlagenforschung, *ET Bulletin* 3 (1992) 52-66.

Prawo w prawie kościelnym, *Wiadomości Diecezjalne* 60 (1992) 325-334. To samo: *Prawo Kanoniczne* 36 (1993) n.1-2, 7-17.

Das Recht im Kirchenrecht, *Archiv für Katholischen Kirchenrecht* 161 (1992) 103-114.

Nie ideologia, lecz człowiek, *Wiadomości Diecezjalne*. 60 (1992) 407-417.

Das Verhältnis von Kirche und Staat in Theorie und Praxis, *Theol.Quartalschr.* 172 (1992) 285-294.

Problem stosunku Kościoła do państwa w teorii i w praktyce, *Prawo Kanoniczne* 35 (1992) n.3-4, 9-23.

Ruchy kościelne: problemy kanoniczne, *Wiadomości Archidiecezjalne* 61 (1993) 128 – 138.

Kościół i demokratyczne państwo, *Lithuania* 1992, n.2-3 (7-8), 72 – 74.

Prawa chrześcijanina w praktyce duszpasterskiej, *Koszalińsko-Koło-brzeskie Wiadomości Kościelne*. 21 (1993) n.10-12, 35-46. To samo: *Wiadomości Archidiecezjalne* 62 (1994) 390 – 403.

Teoria prawa kościelnego wśród nauk teologicznych i prawnych, w: *Rozważania o państwie i prawie*, Katowice 1993, 177-185.

Problem Kościoła-państwo a egzystencja chrześcijańska, *Wiadomości Archidiecezjalne* 61 (1993) 588 – 597.

Uwagi o ewentualnym kodeksie etycznym pracownika nauki, w: *Etyka w środowisku akademickim*, Warszawa 1994, 48-52.

Le norme canoniche e la „salus animarum”, w: *Incontro fra canoni d’Oriente ed’Occidente...*, Bari 1994, II,17-22.

Charisma et norma canonica, w: *Ius in vita et in missione Ecclesiae*, Citta del Vaticano 1994, 75-90.

Sens polskiego konkordatu, *Państwo i Prawo* 49 (1994) n.7-8, s.3-12. To samo w: *Konkordat Polski 1993. Wybór materiałów źródłowych z lat 1993-1996*, Warszawa 1997, s.668-675.

Autonomiczność i niezależność Kościoła i państwa, w: *Drogi do gospodarki rynkowej i odpowiedzialności społecznej*, Warszawa 1994, 70-77. To samo: *Przegląd Powszechny* (1994), n.9; To samo w: *Konstytucja i transformacja*, Warszawa 1995, 59-69.

Can. 210 als Rechtssatz, w: *Iuri Canonico promovendo. Festschrift H. Schmitz*, Regensburg 1994, 57-73.

Kanonizacja prawa „cywilnego” w prawie kanonicznym, w: *Z zagadnień współczesnego prawa cywilnego. Księga pamiątkowa ku czci Tomasza Dybowskiego*, Warszawa 1994, 305-311 (*Studia Iuridica* 21).

Kanonistyka wśród nauk prawnych, *Prawo Kanoniczne* 37 (1994) n.1-2, 249-258.

Wolność a prawo, *Prawo Kanoniczne* 37 (1994) n.3-4, 21-38. To samo: *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 29 (1996) 129-141.

Zaświadczenie o spowiedzi przedślubnej?, *Prawo Kanoniczne* 37 (1994) n.3-4, 259-266. To samo *Wiadomości Archidiecezjalne* 63 (1995) 358 – 365.

Przesłanki polskiego konkordatu, *Analecta Cracoviensia* 26 (1994) 605-616.

Charyzmat i norma kanoniczna, *Studia Warmińskie* 31 (1994) 65-79.

Wolność i równość – podstawowy problem demokratycznego państwa, w: *Psycho-medycyna '95. Suplement*, Katowice 1995, 5-13.

Uwagi o konkordacie podpisanym 28 lipca 1993 roku przez Nuncjusza Apostolskiego w Warszawie i Ministra Spraw Zagranicznych RP, *Wiadomości Archidiecezjalne* 63 (1995) 23-31. Przedruk w: *Konkordat Polski 1993...*, s.431-439.

Uwagi dotyczące odpowiedzi Ministra Spraw Zagranicznych udzielonej na pytania Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu ustawy o ratyfikacji Konkordatu, *Wiadomości Archidiecezjalne* 63 (1995) 38-42. To samo: *Stowarzyszenie Kanonistów Polskich Biuletyn* 5 (1995) n.1(8), 32-38. Przedruk w: *Konkordat Polski 1993*, s.442-447.

Konkordat z roku 1993 a Konstytucja RP, *Wiadomości Archidiecezjalne*. 63 (1995) 43-46. Przedruk w: *Konkordat Polski 1993*, s.472-475.

Uwagi na marginesie dekretu o tzw. intencjach zbiorowych, *Wiadomości Archidiecezjalne* 63 (1995) 294-298. To samo: *Koszalińsko-Kołoobrzeskie Wiadomości Kościelne* 23 (1995) n.10-12, 84-88. To samo: *Warmińskie Wiadomości Archidiecezjalne* 51 (1996) n.25, 106-109.

Vertreibung: Recht gegen Recht – Unrecht gegen Unrecht?, w: *Vertreibung: Recht gegen Recht – Unrecht gegen Unrecht?*, Münster (1995) 10-24.

Diecezja a wymagania nowego Kodeksu. Uwagi o prawodawstwie (Archi)Diecezji Katowickiej 1983-1993, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 27/28 (1994-95) 25-46. To samo: Prawo Kanoniczne 38 (1995) n.1-2, 139-162.

Der Mensch und die Umwelt in der Entwicklungspolitik, w: I diritti fondamentali dell'uomo e del ambiente nei cambiamenti dell'Europa Centro-Orientale, Warszawa 1995, 105-114.

Verkündigung und Recht, w: Theologia et Ius Canonicum, Festschrift H.Heinemann, Essen 1995, 93-109.

Trybunał metropolity (uwagi o stosowaniu k.1438 n.1 oraz 1441), Prawo Kanoniczne 38 (1995) n.1-2, 71-77.

Prawo europejskie a kościoły, Państwo i Prawo 51 (1996) z.4-5, 24-30.

Człowiek i środowisko w polityce dla rozwoju, Prawo Kanoniczne 38 (1995) n. 3-4, 11-25.

De los Obispos coadjutores y auxiliares, w: Comentario exegético al Codigo de Derecho Canónico, Pamplona 1996, II, 820-837.

Niezależność i autonomia Kościoła i państwa podstawową przesłanką konkordatu, Ateneum Kapłańskie 127 (1996) z. 1(524), 16-27.

Nowy periodyk kanonistyczny, Prawo Kanoniczne 39 (1996) n.1-2, 205-206.

Die „christlichen Werte” im politischen Diskurs in Polen 1989-1995, w: Wege der Theologie: an der Schwelle zum dritten Jahrtausend. Festschrift f.H.Waldenfels, hrsg. G.Risse, Paderborn 1996, 995-1004

Prawo moralne a procesy prawotwórcze demokratycznego państwa prawnego, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne Teol. 29 (1996) 256-266.

Baza finansowa Kościołów w perspektywie zintegrowanej Europy, w: Prawo Kanoniczne 39 (1996) n.3-4, 9-23. To samo w: Europa i Kościół, Warszawa 1997, 227-241.

Przyjęcie skargi o orzeczenie nieważności małżeństwa, w: *Ius matrimoniale* 1 (6-7) (1996) 143-152.

Teoretické základy a praktické uskutečňování vztahu státu a cirkve v některých evropských zemích, *Revue Cirkevniho Práva* (1996) n.4,

Wyznaczniki kanonicznego prawa małżeńskiego, w: *Małżeństwo w prawie świeckim i w prawie kanonicznym. Materiały...* pod red. B. Czecha, Katowice 1996, 183-193. To samo: *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 30 (1997) 113-123.

Immutabilita e storicita del diritto della Chiesa: diritto divino e diritto umano, w: *Ius Ecclesiae* 9 (1997) 19-43.

Niezmiennosc i historycznosc prawa w Kościele: Prawo Boze i prawo ludzkie, *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) n.1-2, 23-44.

Ber Bürger, die Gesellschaft und der Staat im Projekt der polnischen Verfassung, w: *Justitia in caritate. Festgabe E.Rößler...*, Frankfurt a/M 1997, 747-754.

Zum Problem der Geltung der Normen des (staatlichen und kanonischen) Rechts, w: *Unterwegs zu einem Glauben. Festschrift f.L.Ullrich zum 65 Geburtstag*, Leipzig 1997, 188-195.

Prawo: przez człowieka, dla człowieka, w imię człowieka, *Kontrola Państwowa* 42 (1997) n.3 (254), 6-14. To samo w: *Chrześcijanin w świecie* 26 (1997) n.3 (204) 90-99.

Prawo: Wyzwolenie czy ucisk?, *Chrześcijanin w świecie* 26 (1997) n.3 (204) 42-52.

Opinia o zgodności konkordatu podpisanego 28.7.1993 przez Ministra Spraw Zagranicznych RP oraz Nuncjusza Apostolskiego w Polsce z Konstytucją RP uchwaloną 2.4.1997 przez Zgromadzenie Narodowe, *Wiadomości Archidiecezjalne* 65 (1997) 325-333.

Udział adwokata w procesie o nieważność małżeństwa, w: *Ius matrimoniale* 2(8) (1997) 125-144.

Wartości a projekt Konstytucji RP, *Ateneum Kapłańskie* 129 (1997) z.2-3 (531-532) 185-199.

Profesor Dr Josef Isensee, Laudacja... w: Doktorat honoris causa prof. dra Józefa Isensee, Warszawa 20.10.1997, 3-25. To samo w: *Chrześcijanin w świecie* 26 (1997) n. 4 (205), 124-132. To samo: *Prawo Kanoniczne* 41 (1998) nr 1-2, 3-11. To samo: *Kroniki ATK* 1998, z.1-3 (6), 15-23.

Kanoniczne prawo małżeńskie stosowane w działalności misyjnej, *Nurt SVD* 31 (1997) n.3 (78) 44-67.

Uwagi o zmianach w prawie polskim postulowanych art. 10 Konkordatu z 28 lipca 1993 roku, w: *Czy potrzebna jest w Polsce zmiana prawa rodzinnego i opiekuńczego? Materiały z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej w dniach 21 i 22 września 1995 roku w Katowicach*, red. B.Czech, Katowice 1997, 281-290.

Znaczenie pojęcia osoby w kanonicznym porządku prawnym, *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) nr 3-4, 3-13.

Das unerläßliche Vertrauen. Gewissenswahrheit und Rechtswahrheit. Überlegungen zur Spannung zwischen c.1684 und c.1644 §1, CIC, w: *Moraltheologische Studien. System. Abt. 23. Festschrift J.G.Ziegler, St.Otilien* 1998, 194-206.

Rechtsfragen in der Kontroverse um das polnische Konkordat vom 28. Juli 1993, w: *Iustitia et Modestia. Festschrift H.Socha*, hersg.P.Boekholt, I.Riedel-Spangenberg, München 1998, 306-318.

Uniwersalność i interkulturalność praw człowieka a globalizacja świata, w: *Prawa człowieka w państwie ekologicznym*, Warszawa 1998, 21-40.

Prawa człowieka a ekologia, w: *Prawa człowieka w państwie ekologicznym*, Warszawa 1998, 301-347.

Kultura prawna Europy, *Studia Europejskie* nr 3(7) 1998, 117-129.

Urząd w tradycji europejskiej, w: Europa – zadanie chrześcijańskie. Księga pamiątkowa z okazji 65 rocznicy urodzin H. Jurosa, red. A. Dylus, Warszawa 1998, 184-189.

Uwagi o funkcji sędziego w procesie o nieważność małżeństwa, *Ius matrimoniale* 3 (1998) 45-59.

Problematyka osobowości prawnej uzyskiwanej przez sakrament chrztu świętego, w: Kapłaństwo powszechne a kapłaństwo hierarchiczne. Materiały..., red. A. Kaczor, Lublin 1998, 21-31.

Prawo w Europie, *Śląskie Studia-Historyczno Teologiczne* 31 (1998) 145-156.

Uwagi o teleologii kontroli, *Kontrola Państwowa* 44 (1999), nr 1(264) 33-39.

Prawo jako wartość, *Prawo Kanoniczne* 42(1999) nr 3-4, 11-26.

H a s ł a e n c y k l o p e d y c z n e

Prawo kościelne, w: *Katolicyzm A-Z*, Poznań 1982, 320-322.

Diecezja, w: *Katolicyzm A-Z*, Poznań 1982, 75-76.

Stolica Apostolska, w: *Katolicyzm A-Z*, Poznań 1982, 345-347.

Prawo kościelne, w: *Bóg-Człowiek-Świat*, Katowice 1991, 227.

Bista Stanisław Mikołaj, w: *Słownik biograficzny duchowieństwa śląskiego XIX i XX wieku*, Katowice 1996, 35.

Infułat, w: *Encyklopedia katolicka*, t.7, Lublin 1997, 200.

Ius quaesitum, w: *Encyklopedia katolicka*, t.7, Lublin 1997, 557-558.

R e c e n z j e

J.R. Kaeting, *The Bearing of Mental Impairment on the Validity of Marriage. An Analysis of Rotal Jurisprudence*, Roma 1964: *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 2 (1969) 230-234.

Ius sacrum. Klaus Mörsdorf zum 60. Geburtstag, Paderborn – München – Wien 1969: *Prawo Kanoniczne* 14 (1971) n.3-4, 320-329.

J. Kölbel, *Regimen christianum. Weg und Ergebnisse des Gewaltverhältnisses und des Gewaltverständnisses*, Berlin 1970: *Collectanea Theologica* 41 (1971) f.4, 226-227.

Acta Conventus Internationalis Canonistarum Romae diebus 20 – 25 maii 1968 celebrati: Typis Polyglottis Vaticanis 1970, Śląskie Studia Historyczno Teologiczne 5 (1972) 315-319.

Zukunft der Theologie. Theologie der Zukunft, Wien 1971: Śląskie Studia Historyczno Teologiczne 5 (1972) 293-296.

A. Martini, Il Diritto canonico nella realta ecclesiale, Roma 1969: Prawo Kanoniczne 16 (1973) n.3-4, 416-419.

Z. Grocholewski, De exclusione indissolubilitatis ex consensu matrimoniali eiusque probatione. Considerationes super recentiores sententias rotales, Neapoli 1973: Prawo Kanoniczne 18 (1975) n.1-2, 279-282.

De Lege Ecclesiae fundamentali condenda, Salamanca 1974: Prawo Kanoniczne 18 (1975) n.1-2, 266-278.

Encyklopedia Katolicka, t. 1, Lublin 1973: Śląskie Studia Historyczno Teologiczne 8 (1975) 351-352.

O. Saier, „Communio” in der Lehre des Zweiten Vatikanischen Konzils, München 1973: Prawo Kanoniczne 19 (1976) n.1-2, 285-288.

P. Krämer, Theologische Grundlegung des kirchlichen Rechts, Trier 1976: Prawo Kanoniczne 22 (1979) n.1-2, 263-267.

G. Feliciani, Le basi del diritto canonico, Bologna 1979: Prawo Kanoniczne 23 (1980) n.3-4, 299-300.

H. Schwendenwein, Rechtsfragen in Kirche und Staat, Graz 1979: Prawo Kanoniczne 23 (1980) n.3-4, 301-303.

H. Schmitz, Auf der Suche nach einem neuen Kirchenrecht. Die Entwicklung von 1959 bis 1978, Freiburg 1979: Prawo Kanoniczne 23 (1980) n.3-4, 300-301.

G. Barberini, L'ordinamento della Chiesa e il pluralismo dopo il Vaticano II, Perugia 1979: Prawo Kanoniczne 27 (1981) n.1-2, 281-283.

P.A. d'Avack, *Trattato di diritto canonico*, Milano 1980: *Prawo Kanoniczne* 24 (1981) n.3-4, 291-295.

R. Winling, *La théologie contemporaine (1945-1980)*, Paris 1983: *Collectanea Theologica* 54 (1984) f.1, 183-185.

W. Schulz, *Der neue Codex und die kirchlichen Vereine Paderborn 1985*: *Prawo Kanoniczne* 30 (1987) n.1-2, 217-218.

A. Cattaneo, *Questioni fondamentali della canonistica nel pensiero di Klaus Mörsdorf*, Pamplona 1986: *Prawo Kanoniczne* 31 (1988) n.1-2, 31.

R. Astorri, *Gli statuti delle Conferenze episcopali. I: Europa*, Padova 1987 (Pubblicazioni della Università di Pavia. Studi nelle scienze giuridiche e sociali NS 52): *Prawo Kanoniczne* 32 (1989) n.3-4, 279-281.

F. Falchi, *I chierici nel processo di formazione del Codice pio-benedettino*, Padova 1987 (Pubblicazioni della Università di Pavia. Studi nelle scienze giuridiche e sociali NS 51), *Prawo Kanoniczne* 32 (1989) n.3-4, 269-270.

W. Schulz, *Das neue Selig- und Heiligsprechungsverfahren*, Paderborn 1988: *Prawo Kanoniczne* 32 (1989) n.3-4, 293-294.

F. Falchi, *I chierici nel processo di formazione del Codice pio-benedettino*, Padova 1987: *Prawo Kanoniczne* 32 (1989) n.3-4, 269-270.

R. Astorri, *La Conferenza episcopale Svizzera. Analisi storica e canonica*, Friburgo 1988: *Prawo Kanoniczne* 33 (1990) n.1-2, 199-200.

H. Schwendenwein, *Die Universität im Spannungsfeld von Kirche und Staat*, Wien 1988: *Prawo Kanoniczne* 33 (1990) n.1-2, 223-224.

St. Haering, *Die Bayerische Benediktinerkongregation. St. Ottilien 1989*: *Prawo Kanoniczne* 33 (1990) n.3-4, 207-210.

Episcopal Conferences. Historical, Canonical, and Theological Studies. Ed. by Th. J. Reese, Washington 1989, *Prawo Kanoniczne* 34 (1991) n.3-4, 217-219.

- G. Bier, *Psychosexuelle Abweichungen und Ehenichtigkeit*, Würzburg 1990: *Prawo Kanoniczne* 34 (1991) n.3-4, 225-228.
- L. Wächter, *Gesetz im kanonischen Recht*, St.Ottilien 1989: *Prawo Kanoniczne* 35 (1992) n.1-2, 260-261.
- Encyklopedia katolicka* t.5, Lublin 1989: *Prawo Kanoniczne* 35 (1992) n.1-2, 261-262.
- Kalde F., *Die Paarformel „fides – mores” ...*, St.Ottilien 1991: *Prawo Kanoniczne* 35 (1992) n.1-2, 267-269.
- H. Schwendenwein, *Österreichisches Staatskirchenrecht*, *Prawo Kanoniczne* 36 (1993) n.3-4, 206-209
- Encyklopedia katolicka*, t.6. *Prawo Kanoniczne* 37 (1994) n.3-4, 287-288.
- J. Gowin, *Kościół po komunizmie*, *Przegląd Powszechny* (1996) n.3(895), 367-372.
- A. Czochara, *Stosunki państwo – Kościół. Belgia, Francja, Hiszpania, Włochy*, *Prawo Kanoniczne* 38 (1995) n.1-2, 210-211.
- T. Gałkowski, *Il „quid ius” nella realtà umana e nella Chiesa*, Roma 1966: *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) n.1-2, 289-293.
- L. Gerosa, *Das Recht der Kirche*, Paderborn 1995: *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) n.1-2, 294-298.
- Th.A. Amann, *Laien als Träger vom Leitungsgewalt?*: *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) n.1-2, 301-307.
- R. Rapacz, *Pesonalità e soggettività nell’ordinamento canonico*, Roma 1995: *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) nr 3-4, 263-265.
- E.D. Menges, *Die kirchliche Stiftung in der Bundesrepublik Deutschland*. St. Ottilien 1995: *Prawo Kanoniczne* 40 (1997) nr 3-4, 279-281.

Wyroki coram Sobański ogłoszone drukiem

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, Wiadomości Diecezjalne. 59 (1991) 93-95.

Wykluczenie małżeństwa, Wiadomości Diecezjalne 59 (1991) 190-195.

Podstępne wprowadzenie w błąd, Wiadomości Diecezjalne 59 (1991) 232-236.

Podstępne wprowadzenie w błąd, Entscheidungen kirchlicher Gerichte. Leitsätze, Bonn 1991, p.8.

Podstępne wprowadzenie w błąd, Entscheidungen kirchlicher Gerichte. Leitsätze, Bonn 1992, p.29.

Błąd co do przymiotu osoby, Ius matrimoniale 4 (1993) 92-97.

Wykluczenie istotnego elementu małżeństwa, Ius matrimoniale 4 (1993) 98-106.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, Wiadomości Diecezjalne 61 (1993) 300-302.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, Wiadomości Archidiecezjalne 62 (1994) 211-215.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, Ius matrimoniale 5 (1994) 103-109.

Podstępne wprowadzenie w błąd, Ius matrimoniale 5 (1994) 111-119.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, Ius matrimoniale 1 (6-7) (1996) 221-242.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, Ius matrimoniale 2(8) (1997) 221-232.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich (biseksualizm), *Ius matrimoniale* 2(8) (1997) 233-241.

Brak rozeznania i niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich, *Ius matrimoniale* 3 (9) (1998) 207-216.

Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich oraz błąd co do osoby, *Ius matrimoniale* 3 (9) (1998) 217-227.

opracował ks. Zbigniew Janczewski